

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felölős szerkesztő és lapfőigazgató:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész evre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Reményeink.

Távol a város zajától, ott, ahol csak kevés városi ember fordul meg, hangya-szorgalommal dolgozik az emberek raja és kezök munkája nyomán, mintha a földből nőlt volna ki, úgy emelkedik egyik fal a másik után, egyik épület a másik után és a mult szombatán már meg is tartották a bokréta ünnepet, amely azt jelenti, hogy a munka nagyobbik fele be van végezve.

Kellemesen érint bennünket e hír, mert azóta, hogy kiadták először a kórház építésre vonatkozó munkákat, annyi időtrábló felebezés adatott be, hogy nem hiltük, miszerint a tél beállta előtt ennyire haladjon az építés. Immár bizonyosak vagyunk benne, hogy a kórház az előre kiszabott időben készen fog állani és be is lesz népesíthető.

Várva-várjuk ez időt, hogy ez már ténynyé váljék, hisz' égető szükségünk van minden kis és nagy tényező közrehatására, amely polgártársainknak munkát és jövedelmet hozhat, mert még mindig nagyon kevés a munka, kevés a kereset, kevés a vállalkozás és mindaddig, míg a város lakossága nem használhatja ki egész erejét, egész munkaképességét hasznos munkában, eladdig nincs arra mód, hogy városunk keserves gazdasági helyzete megjavuljon.

Jól tudjuk, hogy egyedül a kórháznak felépítése és használatnak való átadása csak keveset lendíthet sorsunkon, tudjuk azt is, hogy igen sok baj van, amin segíteni kellene és hogy a kórház felépítése csak egy csepp

a tenger vizében, mégis örülünk neki, mint valamely kezdetnek, amelynek úgy véljük, folytatása is lesz.

Mert mindenkifölött munkára van szüksége Bajának. Annyi munkára, hogy a lakosság ne legyen kénytelen el-kivándorolni Erdélybe, Szlavóniába. Nem frázis az már, hogy a munka nemesít. Éppen a munkával történt meg az a csodás átalakulás a biblikus korszak legeleje óta, hogy ami ott büntetés, sőt átok volt, az később jutalomná, áldássá lett.

A ki nem hiszi ezt el nekünk, az kisérje figyelemmel a leányokat, akik esténként a napi nehéz munka elvégzése után hazafelé sietnek, milyen víg énekszóval haladnak. Hangos tölük az utca és eszünkbe se jut felszólalni a csendháborítás miatt. Az ő örömiük, az ártatlan öröm elfog bennünket is.

Sajnos, a gabona kereskedéseken kívül csak a selyembubó beváltó és a watta-gyár foglalkoztat munkásokat nagyobb tömegben. Azt szeretnők elérni, hogy ezeken kívül legyenek újabb gyártelepek Baján, mert szükségünk van rájuk, mert produktív munkát jelent minden egyes gyár. Hogy városunk gyárak alapítására a rendelkezésre álló szárazföldi és vízi közlekedés folytán mily nagy mértékben alkalmas, arról kár szót vesztegetni. Jól tudja ezt mindenki régen. Csak azért kell fohászzkodni, hogy lássák be azok, akik tőkék felett rendelkeznek és alapítsanak gyárakat városunkban.

P.

Baja — Báttaszéki áthidalás.

Tolna vármegye közönsége a Közép-Dunának Baja—Báttaszéknél történendő áthidalása érdekében — mint ezt már közöltük, — az országgyűlés képviselőházához és a m. kir. kormányhoz feliratot intézett és utalva az érdekközösségre, megküldte az érdekelt törvényhatóságoknak a feliratot, hogy azt hasonló irányú felirattal támogassák.

A felirat így szól:

A Közép-Dunának Baja—Báttaszéknél történendő áthidalása ügyében Bartal Béla es. és kir. kamarás ur, vármegyénk bizottsági tagja által benyújtott indítvány tárgyalása kapcsán hozott egyhangú határozatunkhoz képest azon kérelmünket van szerencsénk a mélyen tisztelt Képviselőház elé terjeszteni, hogy az országgyűlés elé legközelebb beterveztendő beruházási törvényjavaslataiba illesztessenek be a Közép-Dunának Baja—Báttaszéknél vasuti hiddal eszközlendő áthidalásának költségei; s hogy ez az áthidalás most már mihamarabb fogantatassék.

Támogatja ezen kérelmünket nemcsak az a körülmény, hogy ez az áthidalás az ország egy igen jelentékeny részének elsőrendű érdekét képezi, hanem az is, hogy az áthidalásnak ezen a ponton való megvalósításával az ország nagy vidékének és a polgárok millióiból álló érdekeltiségeinek ép oly régi, mint a minő jogos és méltányos várakozása nyerne kielégítést.

A szóban forgó áthidalás ugyanis már 1848. év előtt is tervbe volt véve; így például Kossuth Lajos közlekedési politikája

T Á R C Z A.

Az éjszemű tündér.

(Képzelt elbeszélés.)

A „BAJAI HIRLAP” részére írta: Tóth László.

(Folytatás.)

II.

Margit menyasszony.

Nyolcz hosszú hónapig nem láttam Margitot, nem gyönyörködhettem tündérszép szeméinek varázsában. De karesú alakjának büszke körvonalai szüntelen szemem előtt lebegtek s a napnak minden órájában, minden percében áhitattal gondoltam rá, mint egy szentre, a ki elérhetetlen a halandó embereknek. Éjjelenként, lázas vízióim közepett, mikor a hold szelid fényvel ragyogott fenn a távoli kékség többi csillagai között, kikeltem ágyamból, odaültem az ablak mellé s elcseregettem a fényes égbolt ragyogó távolába. A tejút mint valami fényes ködfátyol vont a be a kéklő ég zeníthjét, melyből biztatóan integettek felém a csillagok, boldogsággal hitegetve. Ilyenkor eszembe jutott a ezigányasszony jóslata, mely az én lelkem is igába hajtotta, mint Margitot . . .

Verőfényes tavaszi délután a kert végében ültem, s ábrándozva hallgattam a liget dalnokának búbájos, andalító énekét. Lelkem a jövő kifürkészhetlen utain tévelygett.

A berkenye esücsán búbájos madárdal esendül meg, s azt hiszem hogy szívem halálharangjának szavát hallom.

Ekkor hirtelen szétnyitlak az orgonabokor ágai, s előttem láttam az éjszemű tündért a nyugvó nap sugarainak fenséges glóriájában.

— Ön itt van, s én lüvé tettem mindent, hogy feltalálhassam — mondá lágyan esengő hangján, melyből a szemrehányást éreztem ki. Pedig magának kellett volna engem felkeresni, hogy gratulálhasson. *Menyasszony vagyok!*

— Menyasszony?!

— Nos, nem is üdvözöl?

— De igen; kívánok kegyednek Margit min-

den jót! Legyen boldog, szeresse férjét, szeresse ezt az érdemlent, szeresse azt a . . .

— Még meg sem mondtam, hogy kicsoda!

— Igaz, még nem mondtá, csak azt tudom, hogy akárméi legyen, az ön kezét meg nem érdemelte! Legyen boldog ha tud! — s feleletre sem várva elsieltem.

A fülemile bús elégiát csatlogott a berkenye esücsán, az én vérző szívemnek gyászdalát . . .

III.

Esküvő előtt.

Beszélni akartam még egyszer Margittal az esküvő előtt. Mint rettegetem a pillanattól, melyben viszontlátom, s nem tudom, hogy csalódtól, vágó szívem, vagy pedig az a fájó lemondás érzete szólított hozzá. Keserű szemrehányást akartam neki tenni. Megmondani, hogy bütlén lett szavához, s mikor az oltárnál elrebegi a holtomiglant, akkor az nekem a requiescat in pace-t jelenti. De mégis meggondoltam.

Éppen koszorúját tűzte fel, a mint esküvőnapján a szobájába léptem; engem megpillantva, kissé elsapadt, de aztán barátságosan nyújtotta felém bársony kacsóit.

Igézően szép volt halvány arzával, habfehér menyasszonyi ruhájában, s nem fojthattam vissza egy előtörő felkiáltást.

A ruha nyaka kissé nyitott volt, s a hatyúnyak meztelensége brüsszeli esikével volt pongyolán bevonva, de keble havának félségre azon is átlatszott, amint kellemes, rhythmicus ringással emelkedett. Az egész ruha leuge szövethől készült, s én fürkészve kerestem a remek isteni folytatást, amint szoborszerű idomaihoz simult.

— Megboesát? — kérdé reszkető hangon.

— Miért? — feleltem lélekzetem visszafolyta.

— Ne kérdezze, csak mondja, hogy igen!

— De hisz kegyed nem követelt el megboesátani valót, különösen *velem szemben*.

— Akarom, hogy mondja! — Szépséges szeméivel olyan fájdalommal nézett rám, hogy majd a szívem repedt meg, lelkem beleveszett a csillogó fekete sugarakba, s öntudatlanul rebegtem el az igent . . .

Szó nélkül akartam távozni, de az ajtóból visszafordultam . . .

Valamit elfeledtem önnek visszaadni, mihez nekem már nincs jogom, s átakartam neki nyújtani a heliantus stéllát.

Rám nézett gyönyörű szeméivel, melyeknek sötétségét sűrű könnyfátyol borította el, mint mikor éjszaka a záportól nem látni a csillagos eget. Kivétel egy fehér virágot lilium koszorújából, s szó nélkül ányujtotta. Mégegyszer reám nézett, s hirtelen eltűnt előlem . . .

IV.

Három év múlva.

További fejlemények.

Az esküvő elől elsőökre azt gondoltam, hogy megölöm magam.

Othon azonban jobbik eszem elővett és azt tanácsolta: De már azt az ostobaságot ne tedd. Egy céselep lányért nem érdemes, ha akármilyen szép is. Aztán mit használna neked. Talán, hogy megkönnyezne egy kicsit; de már azt elhiheted nekem, hogy ezért a legnagyobb esztelesség lenne. Vannak még szép lányok a világon, sokkal szebbek mint a te tündéred. Csak beképzeld magadnak, hogy szerelmes vagy belé, pedig én a szivedbe látok! Nézz körül s mindjárt látni fogod, hogy nincs úgy, amint te gondolsz. Aztán ha nem kellene a szép leányok, ott vannak a kívánatos fiatal asszonyok, akiket te azelőtt annyira szerettél. Csak egy pillantásodba kerül, a gyümölcs öledbe hull, s te élvezheted őket. Ha meguntad, változtathatsz rajtuk kedved szerint! Nos, nem tetszik az ajánlatom?!

Addig-addig biztaltott, feddett, míg meghajoltam előtte és kezdem elfeledni az egész történetet. Csodálatos gyorsan felejtettem. Két napig életunt voltam; második két nap pedig sajnálkoztam felette; a harmadik két nap pedig csak emlékeztem rá; talán nem is voltam olyan szerelmes mint hittem. Hanem az igaz, hogy óvakodnom kell Margittal találkozni, mert a ki másodsor is beleesett a szerelem tengerébe, azt abból semmifele háóval nem lehet kihalászni.

első sorban nem a fővárosból kiinduló vonalakat, hanem az országnak a tengerrel való legrövidebb összeköttetését sürgette; s benne volt ez a terv 1867. után a kormány közlekedési programjában is, sőt a baja—bátaszéki hid 1872-ben már engedélyezve is volt és csak az 1873-iki pénzügyi válság miatt maradt el.

S míg azóta a felső-Dunán három, Budapesten és környékén két hid épített, addig sajnos reánk a Közép-Duna mentén elterülő országrészekre nézve az elmúlt harmincz esztendő minden eredmény nélkül telt el, mert a Közép-Duna 360 kilométer hosszú budapest—zimonyi szakaszán nem épült semmi.

A Dunának ez a szakasza ma is úgy áll ebben a tekintetben, mint a hogy azt a rómaiak, hunok, avarok, a gepidák és a honfoglaló ősök találták, mert ma is csak a komp az egyetlen átkelési eszköz, melyet már azok is használtak.

Pedig azt hisszük, hogy ha általános tekintetből sem helyeseltető ez a mai állapot, a mely szerint az ország kellő közepén egy 360 kilométer hosszú válságfal teszi lehetővé, hogy az országnak nyugati és keleti része egymás közt megfelelőleg közlekedhessen; még kevésbé helyeseltető az a tényleges helyzetben adott azon körülmény-nél fogva, hogy Bátaszéknél nagy vasúti vonal jön össze, de egymással összekötve nincsenek, a mi által egy körülbelül 1000 kilométeres vasúti vonal — egy 400 méteres hid hiányában kétféleképpen darabba van szakítva.

Legyen szabad ennek a vizás állapot-nak viszonyainak minden irányú fejlődése tekintetében a leghátrányosabbban kiható következményeire reá mutatni.

Megyénknek a fővárossal való kezdetleges közlekedése nem fejlődhetik, mert míg a vasúti hid kiépítése erre impulzust nem ad, a bátaszék—sárbogárdi vonal tovább nem fejlesztetik.

Megyénk egész keleti határán a Duna, Baja, Szabadka, Szeged, Temesvár felé mintegy kínai fal zár el bennünket az egész alföldtől. Budapesten 240, Zimonynak majd 400 kilométer kerülőre vagyunk nemcsak személyi — és teher — hanem még posta- és távirat forgalmunkkal is utalva.

Megyénk déli részében éppen a bátaszéki

áthidalás megtagadása okozza, hogy népünk kellő kereset hiányában kivándorolni kénytelen; mert csakis a hid hiánya miatt nem értékesítheti a Pécs—Baranya—Tolnai község vidék az alföldön kőszénét és nem viheti kőanyagát bányáiból a közel és kőben szükkülő alföldre, minthogy a kerülő utakon ezeket használna nem szállíthatja. Hány munkás találja ezen bányákban foglalkozást, ha azok fejlődését és kelet felé való természetes exportját a bátaszéki hid hiánya nem akadályozná!

Exportunk a nyugat felé mindaddig drága és lassu marad, míg az erély—szeged—baja—dombóvár—csáktornyai vasútvonal, a bajai hid nem létben megszakitva marad s az egész országot Erdélytől nyugatig átszelő egységesen szervezett s azért olcsó üzemű vonalba bekapcsolva nincs. Pedig minő lendületet venne — e nagy vidéknek egész forgalma, ha Bátaszéknél a budapest—boszniai — Észak—Déli világvonallal keresztezhetné a külföld—steier—sveitszi keletnyugati országos vasut vonalat.

S ugyanezen károkat mindazok a vármegyék és mindazok a városok is szenvedik, melyek a bajai áthidalás forgalmi spherájához tartoznak, tehát körülbelül 6 millió magyar és területre nézve az országnak 1/3-ad része.

De részünk van még ezen kívül mindazon országos károkból, melyeket ezen összeköttetés hiányában vasúti forgalmunknak szenvednie kell.

Az a 200 kilométer kerülő, melyet most minden nyugatról keletre vagy vissza irányított vasúti kocsinak meg kell tennie, vagononként legalább is 40—50 koronányi rege többletet jelent, az államvasutak pénzügyi kezelésében, a szállításon pedig két napnál hosszabb szállítási időt és kamatvesztést okoz.

Ez a közép-dunai állapot oka annak is, hogy a hajózási társaságok abban, hogy a messzebbi Román állomásokról a gabonát olcsóbban szállítják Passaubá, mint a magyar, meg nem akadályozhatók.

Ez az oka annak, hogy gabonánkkal a külföldi piacra későn és nagy fuvarral terhelve érkezünk, holott életkérdés volna az, hogy azt az időt, melyben az osztrák, illetve külföldi maltnak még új amerikai és orosz

gabonához nem juthatnak, kereskedelmünk kihasználhassa; mert éppen ebben volna pénzbeli értéke annak, hogy hamarabb aratunk.

Midőn ezekben teljes tisztelettel megközelítőleg vázoltuk azokat az okokat, melyek bennünket jelen feliratunk előterjesztésére készítettek, abban a tudatban, hogy a tervezett beruházási költsön költségeihez a közép-dunai áthidalás által első sorban érdekelt országrész majdnem egy harmadrészen járul, előterjesztett kérelmünknek teljesítését annnyival is inkább kérjük, mert arról vagyunk meggyőződve, hogy ezen az ország közgazdasági fellendítésére alkotandó törvény a Közép-Dunának Baja—Bátaszéknél való vasúti áthidalásával egy valóban nagy közgazdasági jelentőségű és közhasznú, maradandó alkotást teremt.

Helybeli és vidéki hírek.

Baja—bátaszéki áthidalás. Mint ismeretes: A bajai előkészítő bizottság átiratot intézett az ügyben *Majorossy* Imre kir. tanácsoshoz, mint Pécs sz. kir. város polgármesteréhez az iránt, hogy a tervbe vett országos értekezletet még a dunai hajójáratok beállítását előtt hívja össze Pécsre. — Mint értesülünk: Pécs város polgármestere a pécsi kereskedelmi és iparkamara tagjaiból óhajta szervezni az országos előkészítő bizottságot, melynek megalakulása után — az országos értekezletet még az ősz folyamán fogják megtartani Pécsen.

Dr. Horváth Cyrill, a bajai főgymnasiunál éveken át működött fiatal és kiváló műveltségű tanár, legutóbb a budapesti kir. magyar tudományegyetemen a magyar irodalom magántanárát, a sárospataki akadémiához a magyar irodalomtörténet tanszékére rendes tanárrá választották meg.

Eljegyzési hír. *Reich* Armin bajai gazdasz ma vált jegyet *Inselt* Rózsika úrhölgygyel Szegzardról.

A helybeli plébánia-templom kifestése. A múlt hó végén *Vojnits* Dániel apát-plébános kezdeményezésére mozgalom indult meg plébánia-templomunknak kifestésére érdekében. A festés költségei ugyanis gyűjtés után lesznek megszerzendők s e tárgyban ma d. u. 4 órakor egy nagy értekezlet fog tartatni a városház közgyűléstermében. A gyűlés iránt általában érdeklődés mutatkozik az egész városban és így kétségtelen, hogy a nemes szándék rövid idő alatt megleendő valósítva.

Megint egy hír a Baja—szabadkai főispán válságról. Több fővárosi lapban olvassuk: „*Schmatusz Endre* főispán még az ősz folyamán nyugalomba vonul s helyébe — mint Szabadkáról írják —

És ez megtörtént velem . . .

* * *

Egy barátságatlan téli estén legényszobám íróasztalánál üldögéltem, mikor halk kopogás hallatszik az ajtómon.

— A ve!

Az ajtó lassan kinyílt, s belépett rajta az éjszemű tündér. Három éve nem láttam már. Vadgalambszíni szerpentin ruha volt rajta. Arczát kék fátyol borította, s amint azt fellebbentette, önkénytelenül felkiáltottam. Érdekesebb, de nem volt szebb, mint lánykorában. Hosszúka telt arca most kissé beesett volt, melynek halványaságát rózsaszín festék, rizspor stb. frottirozása által igyekezett eltüntetni. Bogárfekete szemei alatt kék karikák vonultak el, melyeket apró ránczocskák szegélyeztek. Hanem a szemek, azok még mindig a régiéek voltak.

En álltam, mint a sóbálvány, s még a köszöntését is alig fogadtam el, úgy meg voltam lepődve.

— Ugy-e megváltoztam? Rám ismert? Nagyon beteg vagyok, de orvoshoz nem merek menni. Eljöttem magához, hogy gyógyítson.

— Hozzám, nem vagyok én doctor medicinae?!

— Nem is a testem beteg nekem, hanem a lelkem. Ön ismer engem jól. Azon a bizonyos éjszakán kitértam minden titkomat. Odaadtam szívem rejteit kérését, melyet mindenki elő őriztem, hogy sohasem leszek boldog, mégis férjhez mentem. Úgy kell nekem, minek akartam útját állni a sorsnak.

— Hogyan, hát nem boldog. Hisz kitűnő férje van?

— Majd rátérek. Előbb hallgasson meg. Emlékszik-e arra az éjszakára, mikor Ön szerelmet vallott nekem s én elmondtam a cigányasszony jóslatát. Azóta nem beszéltem Önrel. Akkor azt mondtam, hogy sohasem megyek férjhez és mégis férjhez mentem. Hogy miért? Ezt akarom önnek elmondani. Meghallgat?

— Szívesen.

— Lásza, ha Ön akkor utánam jő és azt mondja: Margit lelkem bocsáss meg, nem ismerlek eddig — minden jó lett volna. De nem

igy tett. Azt hittem, hogy majd felkeres, de esáldtam. Pedig így hiszem, nem a leánynak kell a legény után futni. Én aztán gondoltam: Ha te úgy, hát én is úgy. Tengernyi udvarlóm közül kiválasztottam magamnak egyet, akiről gondoltam, hogy nekem a legjobban tetszik, bányagazgató volt. A szegény ördögnek meg is kellett szenvedni, mert hamarjában nyolcz párban esett keresztül. Nekem tetszett, hogy vér folyik miattam. De legalább az én bányászom szerencsésen kikerült mindenikből. Mikor aztán a nyolczadikon is szerencsésen keresztül eszszott, akkor lábaimhoz borult, s felajánlotta mind a nyolcz életét, mert ő úgy-mond nyolczszor tette kezébe az életét és feleségül kért. A felelet Önön függött. Kitértem egy határnapot s feltettem magamban, ha Ön azon belül nem jön el, akkor az igazgató felesége leszek. Ön nem jött, s így lettem én asszonygyé.

— És így lett kegyed egyszerre nyolcz embernek a felesége?

— Nem, csak nyolczszorosé, javította ki erőtetett mosolyal.

— Azt hittem, a házaselet majd kijozanít.

— Nos hát nem így történt?

— Söt ellenkezőleg. Nem így képzeltem én lánykoromban a házaseletet, melyen a cigányasszony jóslata daczára mysticus rajongással esüngtem. Azt hittem, hogy később megszeretem férjemet, — kihez csak a kényszer vitt, de mindig jobban idegenkedem tőle. Szíveink között nincs meg a nemes harmonia, mely a boldog családi tűzhely alapköve. Pedig már két szép gyermekem is van. Egy fiu és egy leány. Azoktól is félek, mert a férjem gyermekei. Úgy sajnálom szegénykéket, hogy én vagyok az anyjuk, akinek szíve üres és még sincs benne a szeretet számára hely. Keserű szemrehányást teszek magamnak, de hiába, nem tudom őket szeretni. Tovább már nem bírom ezt az életet. *Elfogok válni a férjemtől* és eljöttem Öntől tanácsot kérni.

— Tőlem? Nem vagyok én doctor juris?

— Tudom. Nem is öre akarom bízni ügyemet, csak egy kis szívességre akarom megkérni.

— Készséggel.

— De előbb mondja, hogy megteszi-e?

— Ha tőlem függ?

— Akkor nem is kéréim. Mondja, hogy teljesíti-e azt, amit akarok?

— Teljes szívemből!

— Akkor vegyen el feleségül!

Mint a derült égből lecsapó villám, hatottak rám az éjszemű tündér szavai. Mindenre, csak erre nem voltam elkészülve. Egy férjes asszony, ifjúkori ideálom, kiért még most is lázong szívem minden esepv vére, azt mondja nekem, hogy vegyem feleségül. Most mit csináljak?

— Nos, nem felel?

— De nagyságos asszonyom, kedves férje?

— Ejh lári-fári, — toppantott piciny lábas-kájával, az más kérdés. Ön hiába is tagadná, most is szeret engem. Tudok ám én is olvasni a szemekben! Itt most arról van szó, hogy feleségül vesze-e? Férjem mit se számít. Ha akarom, holnap szabad leszek mint a madár. Egyszer azt kérdezte tőlem, hogy tudnék-e a maga felesége lenni! Akkor adós maradtam a felelettel. Most én kérdelem ugyanezt! Feleljen!

Hangja keményen, szinte fenyegetően hangzott el a szobában. Kissé hajlott alakja kiegyenesedett s az előbb még bágyadt szemek fénylő pírban ragyogtak.

Mit feleljek! Ha azt mondta, hogy nem szeretem, az arezomról olvassa le, hogy hazudtam; ha pedig azt felelem: életem feladata kegyedet boldogítani, akkor . . . akkor vétkezem a társadalmi morál ellen . . . Ejh mit, morál ide, morál oda — suttogta démonom. Nevezéges, hogy te eddig a kezező könnyűvéru asszonyok világában érezted jól magad. Hány éjszakát tivornyáztál át a felvilági leányok karjaiban. Élvezted a pokol mézét, fenekig írtetted az élvek poharát s kejelegve úsztál a gyönyörök tengerében. Lelked megizmosodott már a bűnben. Szivedből kiégett a magasztos égi szerelem emésztő tüze s a hamu, mely helyén maradt, bűzhödten hirdeti az ifjú ábrándok halálát. Es te, a kiélt világfi, a moecok fergetegében elszikkadt, a buja kéjelgés mámorában kiégett sziveddel akarod játszani az éremyhóst. Ugyan menj te ostoba! Most itt van ez a kívánatos asszony, tele szenvedéllyel és szerelemre éhes

újja bajsai Vojnics Sándor országgyűlési képviselőt neveznek ki Szabadka és Baja városok főispánjává. — A hír erősen tartja magát és közszájon forog, bár illetékes helyen róla mitsem tudnak.

Bácsmezei képviselő a képviselőházi bizottságokban. A bácsmezei képviselők a következő bizottságokba választottak be a képviselőház e-hó 7-iki ülésen: a kérvényezési bizottságba: *Mihályovics Kornél* és *dr. Mukics Simon*, az igazságügyi bizottságba: *Rohonyi Gyula*, a közlekedési bizottságba: *Latinovics Géza*, a naplóbíró bizottságba: *Drakulics Pál*, apatini *Fernbach Péter*, *Dr. Hadzsy János*, *Lovász Márton*, *Molnár Károly*, a pénzügyi bizottságba: *Piukovics József*, *Rohonyi Gyula*, a vízügyi bizottságba: *Dr. Reich Aladár*, Baja város orsz. képviselője.

Bokrétanapp. Az új kórház bokrétanappét f. hó 11-én tartották meg. *Weisz Nándor* tanácsnok — a polgármester távollétében — a munkásokhoz beszédet intézett. A vállalkozók dejeuner-vel szolgáltak a vendégeknek, mely alkalommal *Dr. Laddányi Mór* a vállalkozókat felkészőntötte.

Lemondás. *Tury Mátvás* városi tisztii ügyész hosszas betegségére való hivatkozással állásáról lemondott. A városi tanács a kérvényt a lemondó tisztii ügyész nyugdíjigényének megállapítása végett a nyugdíjügyi bizottsághoz utalta.

Hangverseny. *Geyer Stefi*, egy II esztendő kis leány, akinek mint hegedű művésznőnek már most is kitűnő híre van, a jövő hó folyamán hangversenyezni fog városunkban. Érdeklődéssel várjuk.

Egyházi hír. *Pósch Lajos* moholi káplán az elhunyt Ujhelyi Agoston plébános helyére ideiglenes adminisztrátorrá lett kinevezve.

Baja, Szabadka, Zombor és Újvidék adó felosztási bizottsága a következőképen alakult meg az 1902—1904. évekre: Elnök: *Tárcsai Mór*. — Tagok: *Késmárky Béla*, *Mihályi*, *Somogyi Emil* és *Szigeti*.

Hírek a szabadkai ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *dr. Solti Imre* ügyvédet Ó-Kanizsa székhelyével a kamara lajstromába iktatta és *dr. Fleckenstein Ferencz* bezdáni ügyvéd székhelyét a kamara területén belül Zomborba helyezte át, továbbá hogy *Szalay Lajos* újvidéki ügyvédet Újvidék sz. kir. város polgármesterévé történt választása következtében saját kérélmre folytán, végül *Ratkovics József* zentai és *dr. Nagy Géza* németpalánki ügyvédek elhalálozásuk következtében az ügyvédek lajstromából törölve.

A bajai téli kikötő terjedelme. A téli kikötők 1902. évi befogadó képességére vonatkozó adatokat a földmívelésügyi miniszter most teszi közzé, melyek között olvassuk, hogy *a bajai téli kikötőben élfér 120 normál hajó és 40 malom*. — A baracska kikötőben 57 normális, esetleg megrakott uszály, vagy 31 kerékes gőzös, a téli menhelyen 30—40 hajó találhat téli menedéket.

A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden, *fejlő évi november hó 16-án délelőtt 9*

órákor fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1. szám.)

Vérmérgezés áldozata. Lapunk múlt számában közöltük a gyászhirot, hogy *tiszaujhelyi Ujhelyi Agoston* moholyi plébános, *Ujhelyi Géza* bajai főgymn. tornatanár testvére elhunyt. Most arról értesítenek, hogy vérmérgezés áldozata lett. Az esperes nemrég végtelenen megsértette a lábujját tyukszemvágás közben. Eleinte ügyet se veltet a jelentéktelennek látszó kis vágásra, a melyből néhány eszeppnyi vér szivárgott ki. De pár nap múlva nagy baj mutatkozott. A vágás helyén mind erősebb fájdalmat érzett és kékülő seb mutatta a baj veszedelmeségét. Az orvosi segítség már nem menthette meg az 59 éves férfit. A vérmérgezés olyan rombolólag lépett fel csakhamar, hogy a szerencsétlen ember jobb lábát egészen a térdéig amputálni kellett. De ez sem segített rajta. A baj már hatalmába vette egész életét és nagy és kínos szenvedések után meghalt. Temetésén a résztvevő hívek óriási sokasága volt jelen, valamint a kerületi papság teljes számban.

Közjegyzői helyettesítés. Az igazságügyminiszter *dr. Kern Lajos* bács-topolyai kir. közjegyzőnek Szegedre történt áthelyezése folytán megüresedett közjegyzői állásra *Somogyi János* bács-topolyai kir. közjegyző helyettesét helyettesül kirendelte.

Munkáspénztár Bácskában. Zomborból jelentik: *Latinovics Pál* főispán a Bácska értelmiségét megyei értekezletre hívja október 25-ére Zomborba. Az értekezletre meg fogják vitatni azokat a módosításokat, hogyan vonják be a kis emberek minél nagyobb kontingensét *Darányi* emberszeretők intézményébe: a gazdasági munkáspénztárba.

Különös jogeset. Furesza perben kell legközelebb a bíróságnak döntenie. S. kisasszony, ki a színi pálya kezdetén áll, éppen oly tehetséges színésznő, mint aminő szegény a gyakorlati tapasztalatokban. Ezért szívesen fogadta egy vidéki társa meghívását és F.-ra szegődött R. színigazgató társulatához. Művészi körökben el volt terjedve a directorról, hogy egy egész hónap bevételeit összezedi, zsebvégvája és a "gázi"-fizetés napján hidegvérrel jeleníti: "nincs pénz, pakolunk kell!" Így történt ez F.-on is, azonban, hogy a személyes mentengetődzést elkerülje, az igazgató úr ez alkalommal kivételesen titokban eltűnt a városból. S. kisasszony így nemcsak a szerződését veszítette el, hanem oly kínos helyzetbe jutott, hogy kartársai szedték össze részére azt a pár koronát, melynek segítségével hazautazhatott anyjához. Minő meglepetésben részesült azonban, midőn a vasúti kocsiban hűtelen gazdájával találkozott! Heves szemrehányás, ingerült szóváltás követte e találkozászt, míg végre az igazgatót mégis meghatotta a fiatal, tehetséges művésznő erőleyes fellépése és zűnikus szavakkal egy papírszeletet nyujtott át a kisasszonynak. "Fogadjja tőlem egész vagyonomat! Egy fél osztály-sorsjáték. Talán szerencséje lesz és nyer valamit!"

— E napokban a vévészno Budapestre érkezett és felkereste *Török A. és Tsa* bankházát, Teréz-közt 46. alatt, hogy megtudja, vajjon a cégénél vásárolt sorsjegy nyert-e? A cég örömmel jelentette, hogy a sorsjegy nagy fönyeretényt nyert. Közben R. igazgató megtudta a kisasszonytól, hogy az ajándéksorsjegy nyert és most visszaköveteli azt az összeget, mely a fizetésen felül megmaradt. Művészkörökben feszült kíváncsisággal várják a per kimenetelét.

A bajai krónikából. *Igaz történet.* *Dr. A.* bajai orvossal történt süködi körorvos korában. A falusi orvosok ott, ahol gyógyszerért nines, kézi gyógyszerért tartanak és maguk készítik a gyógyszert a betegnek.

Egy izben egy öreg parasztasszony állított be hozzá, és valami betegségre kért orvosságot. *Dr. A.* porokát rendelt neki, és rögtön annak elkészítéséhez fogott.

Kártya-lapokat vett elő, azokat kirakta és rajtuk kezdte a porokát elosztani, mert falu helyen kemény kartonlapot nem lehet kapni. A paraszt asszony egy darabig esendesen nézi ezt a műveletet, majd megszólal:

— Most már értem doktor úr, hogy honnan tud annyit betegségre orvosságot, — hát kiveti a kártyán.

Az iparsó használatának megkönnyítése. A kereskedelemügyi miniszter közli az iparkamarákkal a pénzügyminiszter 53,912/902. sz. rendeletét, mely az iparsó használatára körül lényeges könnyítéseket tartalmaz. E szerint: 1. ezentúl az iparsó denaturálása mindig száraz-úton történik, kivéve azon esetet, mikor az iparos maga kívánja kifejezetten a nedves úton való denaturálást. 2. A fagyalt és jegeskávé hűtéséhez szükséges iparsó ezentúl nem 10%-os, hanem 3%-os szódával lesz denaturálva. 3. Az igényjogosult iparosok ezentúl *bármily mennyiségben* tarthatnak iparsót a saját használatukra raktáron és az eddigi eljárásról eltérően *ellenőr alkalmazása* nem lesz szükséges. — Így az iparosok (pénzügyőri felügyelet alatt ugyan), az iparsónak a bejelentést czélra való igénybevétele körül ezentúl semmiképen sem korlátozottnak. — A rendelet már életbe lépett.

Második gyógyszerár Apatinban. Alig van az országban oly mezőváros mint Apatin, hol közel 15 ezer lakosság mellett, csak egy gyógyszerár van. Egy kis vagon lenne az a sok helyes és költséges, amit évek óta a gyógyszerár-aspiránsok rákötöttek eredmény nélkül; második gyógyszerár felállításának engedélyét nem sikerült kieszközölnök. Most újlag próbáltak szerencsét. Apatin képviselő-testülete szótöbbséggel kimondotta, hogy nem óhajt második patikát. (!?) Az ügy most a megyei közegészségügyi bizottság elé kerül, s annak véleménye alapján fog e hó vége felé leendő közgyűlés határozni, remélhetőleg oly értelemben, hogy Bácsvármegyének ezen népes mezővárosában igenis forog fűnn szüksége egy második gyógyszerár föllállításának.

lelkével; nyújtsd ki kezedet, s a kínos öledbe hull. Ilyen gyümölcsöt még nem élveztel.

De aztán megszólalt a másik, jobbik eszem is, akinek tanácsát mindig kikértem és sohasem teljesítettem. Most azonban elhatároztam, hogy követni fogom. Ha nem lettem doctor juris, doctor medicinae, leszek praecceptoribus doctor theologiae. Úgy is szerettem volna pap lenni már kis koromtól fogva. Nines szebb, magaszosabb érzés, mint valakinek irt eszegetni a fűjő szívére, hogy az feltalálja igazságot a hit üdvözítő melegeiben. Ékes szavakban eseteltem neki, hogy a boldogságot nem lehet kicserélni, azt észrevétlenül oltja szíveinkbe a természet urala. A ki legtovább tűr, azt jutalmazza legjobban. Olyan jól esett szívemnek, hogy én osztom a kenetteljes igéket. Legálább volt egy napja életémnek, melyben becsületes maradtam és erre a napra mindig a legnagyobb kegyelettel gondolok. Hosszas praedicationban kifejtettem, mi egy erőnyes anya kötelessége. Visszatértem a ezigányasszony jóslatára is, s mikor az életvonaláról idéztem, akkor lopva a szemébe tekintettem.

A szenvedélyek legszilajabbika lángolt felém, melynek tüzes karjai szeplőtlen lelkek erényeit éheznek és soha sem lakkak jól. Mennyi szűzi lelket emésztett már meg e colossális moloeh.

Haj! De megremegetem. A bennem lakó fenevad óriási erővel kezdett az erekben szárguladni. Orrlyukaim tüzet fújtak a vágytól, szemeim szikrát hánytak, amint az éjszemű tündér vonagló, izzó arcába tekinttem. Mi történik itt, ha e fenevad eltépi lánczát és kitör az igából. Akkor mind a ketten elveszünk. Nem a szerelem lángolása, feltűnő lidérczénye volt ez, hanem a szenvedélyek legszilajabbikáé. Féltem magamtól. Megfogadtam, hogy nem nézek többé szemébe.

— Ön nagyon beteg —, folytattam remegő hangon. Úgy a teste, mint a lelke is szenved. De talán a lelke még jobban. Ajánlok kegyednek valamit. Van a mi egyházunknak egy nagyon szép intézménye: a gyónás. Ha valakinek fáj a lelke, hát elmegy a szent emberekhez, kiönti bűjät-bajját, s ők mondják az abszolutót, föltéve, ha érdemes reá az illető. Menjen el, gyónjon meg, tisztítsa meg lelkét és megvigasztalódik.

— Ha-ha-ha —, hangzott el az éjszemű tündér ajkán.

Még így senkit sem hallottam kacagni. Hangja emlékeztetett a közeli örülethez.

— De már csak nem hiszi rólam, hogy olyan ostoba vagyok, hogy elmegyek a barátokhoz, s azt mondom nekik, oldozzatok fel vétkem alól, mert nem szeretem a férjemet, s egyszersmind megkérem őket, adjanak engedelmet, hogy mába lehessek szerelmes. Az én szerelmi kalandommal csak nem traktálom a jámbor atyákat. Van azoknak elég bajuk.

— De milyen sértő hangon beszélt kegyed az egyház embereiről. Tudtommal ön az egyháznak buzgó leánya volt! — mondtam egészen kikelve magamból.

— Csak voltam. Nem hiszek többé a kép-mutatásukban. Egyszer egy barátom elment meggyónni egy fiatal páterhez, s a szentalya szerelmet vallott neki, s mind a ketten megszótktek. Ilyet én is megtudok escelekenni. Feleljen arra, a mit kérdeztem!

— Kegyed ezeltűt buzgó katholicus volt. Egy apostata csak nem fogja eltántorítani hitéből. Hiszi-e, hogy van túlvilági élet, hiszi-e, hogy van Isten és Szent-Háromság?

— Nem hiszek én semmit! Csak azt tudom, hogy van pokol, a melyben most szenvedtek, s a melyből a megváltást, a mennyországba jutást *tőled* várom. A paradiesom számomra itt e földön van, melynek édenfája te vagy! Jőjj, szabadíts meg — és forró két karjával átölelte fejemet, ógő ajkát ajkámra szorította oly erősen, hogy a vér kiserkedt nyomán.

Vérem elborította a láng. Homlokomon vastagon permetezett alá az agyamból kiszikkadt nyirkos verejték. Erőm elernyedt, fejem zsihongott, s közel voltam hozzá, hogy a szerelem varázsának tüzeiben elhamvadjam.

De esodálatos módon uralkodtam magamon. Valami azt sugta onnan belülről: légy becsületes, ne vedd el a másét, ne lopj! Ez az asszony most nem tudja mit escelekszik, s lehet, hogy holnap,

mikor már az édes bünt elkövette, undorodva fordul el magától, megveti az életet, megvet téged, s akkor, akkor . . . neked nem lesz kire gondolni, kiért imádkozni, mert *elérted azt, ami után annyira vágyódtál*. Nem nemesebb-e az ideált szeplőtlenül látni magunk előtt? kinek tiszta életében rejlik létjogosultságunk dogmájának sarkköve. Vajjon minő lenne egy oltárkép, melyet sárral dobáltak be? A boldogító éden mórmitó pillanatnyiságáért feláldozni egy meggyötört élet rejtelmeit, s a néma szenvedések emésztő tüzeiben a poétikus álmok világából leszállani a polezról és azt mondani: nekem nines miért küzdeni tovább! Valódi boldogságot szenvedés nélkül nem lehet megszerezni, te pedig most anélkül kapnád meg. Légy bátor, állj ki a sikra, s ne vedd el orozva azt, a mi nem a tied. Ha te titkos szerelmet akarsz, akkor menj ki a körít sarkára és kielégítheted szenvedélyed. De ifjúkori ideáladat be ne szennyezd, mert elveszítet hited, s nem lesz kebledben oltárnak helye, melyen madonnád kegyeletének áldozol!

Ezeket mondta a belső titkos szellem, tisztán, világosan emlékszem reá, mintha ma történt volna. Vérem lehűlt, a pokolbeli szörnyeteg bilincsekbe verve fejküdt helyén, amint szeliden lefejtettem ölelő karjait rólam és erős, határozott hangon mondtam:

— Nekem már nem szabad senkit sem szeretni, nekem már nem mennyasszonyom!

Mereven az arcába néztem. Egy izom sem rándult meg rajta. Hanem vérpiros arca hirtelen halványodni kezdett. Először az áll, majd a szerelem gödröcskékről tünt el a pir, s legutoljára maradt meg a szem körül; úgy tetszett, mintha a szem szívtá volna magába az arez tüzeit. Éjszötét szemeknek haragosvörös lángra lohadni kezdett, majd két könny szökött elő a ragyogó szempárból, mint mikor a villámlás után megered az eső.

— Akkor, akkor . . . — szólt reszkető hangon, nem szabad szerelni.

— Nos, nem is gratulál?! —

Ekkor hirtelen emlékebe jutott a nyári délután,

Irodalom.

A MÜKEDVELŐ FOTOGRAFÁLÁS.

A „Kodak” gépek ismertetése. Írta: *Iff. Wagner Antal*. Apró könyvek. 3. sz. Barta Lajos könyvkereskedése Budapest. Ára 20 fillér.

Amely napon a kereskedelmi miniszter rendeletben kimondta, hogy a fotografálás nem szabad művészet, azon napon jelent meg *iff. Wagner Antal* művecskéje, amely a műkedvelő fotografus kezében kitűnő szolgálatokat fog teljesíteni. Az egész művecske mindössze 28 oldal, de ügyesen, instruktív és szemleleti módon oktatja a kezdő amatőrt a fotografálás mesterségére és a mi a földlog nyelve egyszerű és sohasem nagyképszerűsítő. Mai napság, midőn a fotografálás sportja úgyszólván napról-napra terjed, ajánljuk a Wagner-féle könyvesket a fotografálók figyelmébe.

L. M.

CSARNOK.

Fecsegés a fecsegésről.

A „BAJAI HIRLAP” számára írta: *Mártonffy Imre*.

„A beszéd művészetéhez tartozik a hallgatás is!” — mondá egykoron valamelyik elmes ember. A régiek, a kik sok művészetben utólrhetetlenek voltak, a hallgatás művészetét is nagy tökélyre vitték.

Jupiter a nagy mindenséget egy szemhunyor-gatással igazgató, s Neptun az ő „Quos ego”-jával a bős hullámokat szelidíti meg. A mi isteneink nem teremtettek világot, de annál többet beszélnek.

A régiek nyelve rövid és szabatos volt, a szófézés alkalmazkodott a gondolathoz, mint a páncél az hősközhöz. Minél egyszerűbb valamely nyelv, annál szebb; olyan mint a gondolat, mert a szépségét mez nélkül tárja föl, nem rejti el.

Mi azonban a gondolat ágaíl bő, redős tógába burkoljuk, legyen az a legkisebb test is, úgy, hogy a sok ruhától az alakot se látjuk. Nálunk a szavak ki vannak váltázva, a frázisok kipárnázva, melyekben ép oly kevés vér és hus van, mint azokéban, kik nem a legszebb, hanem a legmodernebb ruhákat hordják.

A régiek örök boldogságban éltek, s a mit irtak, vagy beszéltek az magán hordja a boldogság bélyegét. Mi azonban csakcsák, és bőbeszédűek vagyunk s írunk derűre és borúra. A nagy Talleyrand azt állította, hogy a szavak azért vannak, hogy gondolatainkat elrejtsek; ezt már sokan észrevették, kik éppen nem nagyok, s kiknek épenséggel nincs mit elrejtjenök. Sok szavot használnak, de a szavak mögött csupán csak szavak lappangnak, s ha a szavak burkát lehámozzuk, akkor soha se találunk egészséges gondolat magvára.

A szegény olvasó talán ezredszer csalódik, de azért jóhiszeműleg fog minden új mű olvasásába, s mit tapasztal mindannyiszor? Atnézi az első fejezetet és nem talál benne semmit. Ekkor

— Ugy-e, most figyelmeztetni akart eszalfaságomra. Jól tette. Hanem én nem kívánok boldogságot, mint Ön kívánt nekem, mert úgy sem lesz az. De egyet jól jegyezzen meg:

— „Ha valamikor a sors még egyszer összehoz bennünket, s a nőt, kit Ön nevének nevez vele találom, én azt a nőt megfogom ölni!”

Szemei tűzszikrákat hányva még egyszer reám vetette, s hangos kacagással kifutott a szobából.

... Azt hazudtam neki, hogy van már mennyasszonyom, kit szívem mélyéből szeretek. *Ugyet mondani neki és Én!*

V.

Zárszó-féle.

Többé nem találkoztam az éjszemű tündérral. De azért látom őt álmaimban, amint szeméinek sötét mélységéből a könnyek végig peregnék halovány arcának szirmain. Óh, ez az álom oly boldogító...

Majd máskor mint tündért látom leszállni hozzám fényes holdsugáron, esábosan mosolyogva felém.

Titkos szellemajk búbájós regéket lehel fülembé barnahajú, feketeszemű angyalkáról, s ilyenkor letűnt fényes álmok, rég eltemetett érzelmek ébrednek fel szívemben, s mig lelkem a múlt édes ábrándjain ring, ajkaim üdvözült mosolylyal rebegik: „Légy boldog, én első szerelmem, Margitom!”

Eddig az éjszemű tündér regéje. Lehet, hogy tovább is van, mert hisz a czigányasszony jóslata egészen még nem teljesedett be. Majd ha találkozom vele megkérem, hogy beszélje el, s akkor majd ezt is megírom. Addig azonban várj te is türelmelem szives olvasó!

(Vége.)

a jámbor olvasó azt gondolja, hisz ez csak bevezetés, s a könyveknel a bevezetések olyanok, mint a nagy palotákban a bejáratok, nagyon szélesek és üresek. Olvassa a második fejezetet, s mit se talál benne, majd a harmadikkal próbál szerencsét, majd olvassa a negyediket, ötödiket, mégse talál semmit, mig az utolsóhoz jut, s keserűn tapasztalja, hogy absolute semmit se olvasott.

A mi könyveink úgy tűnnek fel, mint a nagy üres dobozok. Kinyitunk egyet, s találunk benne egy kisebb dobozt, és ebben egy még kisebbet. Az első fejezettel az utolsóig a szellem keretét látjuk, de a szellemet hiába keressük.

Majd minden olvasó úgy jár a könyvekkel, mintha mezőn járna, nemcsak nedves, hanem posványos helyekre jut, s tudja, hogy ez a víz arra való, hogy a földet megtermekenyítse. De az oly könyvek, melyekben rózsás berkek és üde völgyek nincsenek, csak homoksvatagok és szikla-üregek; az oly könyvek, melyekben a szárazság miatt uszni nem lehet, s a nedvesség miatt járni lehetetlen: unalmasak. De az olvasó az írótól ne kívánjon sokat. Gondolja meg, hogy a hatalmas Isten, ki a világot teremtette, a földön nem helyezett el csupán olasz tájképet, és svájci alpokat, a délibábos rónákról, s a nagyvárosi életről pedig folyton nem írhatnak írónk. Minthogy a nagy természetben is van sivárság, pusztaság, miért ne lehetne az irodalmi művekben is ily terület? Az írónak viszont nem szabad elfeledni, hogy a gondolatok filléreit, melyeket évtizedeken át gondosan megtakarít, aranynyá kell változtatnia, hogy olvasóit magához láncolja. Az olvasónak nem szabad a szerzőt szegényes köntösben látnia, ép úgy a szerzőnek a közönséget nem szabad koldusnak tartania, ki minden kopott fillért hálálkodva fogad el. A legtöbb írónk e bajban leledzik. — Ha van arra arany gondolatuk, akkor ezt készpénzre váltják fel, s ezzel a kopott pénzdarabbal lépnek a piacra, nem tördölve a tompa csengésükkel. Nem vesszük rossz néven a közönségtől, ha irtózik az ilyen szellemi vándorlegényektől, s mint a tolakodó koldusokat elutasítja magától.

Az írói eszegek, melyekben lényegtelen lények lakoznak, kevesebbek a szemmel, mert kevesebbet irnak benne a szemmel, s ez a semmis semmit csinos mezbe öltöztetve nem tudjuk kikerülni: mert az az olvasó, kinek türelmét nem látta el a természet uszóhátyákkal, a könyv elején a szárazföldön jár, de a kontinensről tér vissza a végén.

Valóban borzasztó a szóbeli fecsegés, borzasztó is az olyan ember, kinek szájában valóságos eresz van. Nem beszélnek a népszónokokról, kik szavakba burkolják gondolatszegénységüket, se az ügyvédekről vagy azokról, kiknél a beszéd árja, mint folyó, kiesap medréről, s a hallgatót a földhöz vágja; most csak azokról az emberekről teszek említést, kiknek a beszéd nem okvetlenül szükséges, mégis koptatják a szájukat, s a társaságban senkit szóhoz nem juttatnak. Ha ilyen emberek beszélnek, akkor fülünkhez esernyőt kell tartanunk.

E közben a fecsegés különböző módon nyilvánul. Az egyiknél erős, habzó, tajtékzó vizesítés, mely minket szinte süketté tesz, hogy úgyszólván saját szavunkat nem halljuk. De ezek még nem a legveszedelmesebb elemek, mert az ilyenek a nagy vizesítésben lubiczkolyva hamarabb elfáradnak, mint boldogtalan hallgatóik. Sokkal veszélyesebb elemek azok, kik nyelvserényiségben szenvednek, ezek kitarotk nagyon. Olyan emberek ezek, kiknek szájukból záporosodó hull

A legveszedelmesebbek azok a fecsegők, kiknek a szájuk fröcsög. Ezek országos esöhöz hasonlítanak. Ha elkezd esni, nem hagy fel vele egyhamar, s jaj annak ki mellette van, s nincs vízhatlan bőre. Az ilyen ember, ki boldogan fecseg össze-vissza, képes harmincz embert megfutamítani.

A fecsegés, vagy a sokat beszélő semmitmondás, betegség; a szellem vízbetegsége. A régieknél nem dühöngött e körös betegség, mert a régieknél a szó tett vala. Röviden és velősen beszéltek, mi pedig sokat beszélünk és laposan, nem alaposan.

A régiek beszéltek, mi fecsegünk. Igen még a fecsegésről is fecsegünk.

KÖZGAZDASÁG.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara október havi ülése.

Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük:

Szomorú előterjesztéssel nyitotta meg az elnök az ülést. Jelentést tett, hogy a múlt iles óta, megdöbbenő egymásutánban három tagját vesztette el a kamara. Elhunytak ezalatt: *Pítzer Sándor* kültag, hmvásárhelyi ipartestület elnöke, *May R. Miksa* és *Kátay Ferdinánd* beltagok, mindannyian érdemes és buzgó munkásai a kamarai ügyeknek és a közéletnek.

A kereskedelemügyi miniszter véleményezés végett megküldte a budapesti kis- és középkereskedők egyesületének fölterjesztését kereskedő testületek kötelező alakítása és a kereskedők képzési kötelezettsége tárgyában. A kamara miként ezt már kezdeményezte fölterjesztette, a kereskedők kötelező testületi szervezését pártolja nemcsak a kis- és középkereskedőkre, hanem általán minden ke-

reskedőre nézve. Ellenben a képzés kötelezővé tételét ellenzi, mivel a kereskedelem ily korlátozást nem tűr.

A kereskedelemügyi miniszter 10,000 korona segélyt helyezett kilátásba egy Szegeden létesítendő közös közsörülő- és kérspréslő műhelyre. A kamara az érdekelte iparosokkal ismételt tárgyalás után oly megoldásban állapodott meg, hogy egyelőre közös sajtoló gép és az ehcz szükséges hajtó motor kérsessék, mely a fa- és fémipari szakiskola épületében ezelszerűen volna elhelyezhető külön építkezés nélkül.

Örvendetesen tudomásul szolgált e mellett, hogy a szegedi összes fémiparosok körében mozgalom indult meg egy „köz műhely szövetség” létesítése érdekében, hogy az iparosok az egymás mellett levő, de elkülönített műhelyükben közösen használhassanak hajtóerőt és munkagépeket.

Több zombori kereskedő panaszszal fordult a kamarához, hogy egyik pozsonyi czég azon a ezimen, hogy a női fehérműk himzési, hurkolási stb. munkáit háziparszerűleg állítatja elő és ezt a város tanácsa külön bizonyítványban igazolja, egész menyasszonyi kelengyékere háziipari termék ezimén megrendeléseket gyűjt.

A kamara oly véleményét fogadott el, hogy a törvény és végrehajtási rendelet ily tág értelmezést nem enged meg, mert ily ezimen minden vászonkereskedő gyűjthetne megrendelést, aki a gomblyakak, monogrammmak — miként ez általános szokás, házi iparszerűleg varratja, illetve himszeti. Fölterjesztést határozott el ezért a kamara, hogy a törvény kijátszásának ezen furfangos módja is meggátolható legyen.

Tudomásul vette a teljes ülés, hogy részletes fölterjesztést tett az elnökség egy *Szabadkán létesítendő továbbképző ipari szaktanfolyam* érdekében.

Bő tanulmány alapján és részletes indokolással készült fölterjesztést fogadott el a kamara az *ipari törzskönyvi* adatszolgáltatás körül szerzett tapasztalatokról, közelebbről megjelölve a hiányosságokat. E fölterjesztés másolatban az összes kamarának is megküldetik.

Bejelentette az elnökség, hogy a magyarországi kereskedelmi és iparkamaráknak a szegedi kamara által kezelt *szakirodalmi alapja számadásait* tudomásul vette, a debreczeni orsz. kamarai gyűlés és hogy ez alkalommal a következő díjak tűzettek ki:

1. 1000 kor. ösztöndíj *tanulmányi* utazásra, melynek alapján a megyei ipar és kereskedés gyakorlati eredményeket érhet el.

2. 1000 korona díj „*A kereskedelmi és a fogyasztási szövetségek*” kérdésének megírására. A pályázat közelebbi adatait az elnökség teszi közzhíré.

SZINÉSZET.

Október 11.

San-Toy, Sidney Jones pazar zenéjű operéteje, sajnos kevés közönséget vonzott a színházba. *Kállay Jolán* (San-Toy) amily kevésbé tudta feledtetni zenei szemponthól elődét Szőgyi Ginát, oly messze haladta túl játékban, megjelenésben, graeiziózításban. *Gertlaci Hermin* (Dudley) a régi jó, sőt sokkal jobb volt, mint tavaly. Sokat tanult, sokat haladt és ez lépten-nyomon meglátszik rajta. *Némethné* (Poppie) kivátszó elégitett ki. *Simon Mariska* (Trix) kaprázatos táncával nagy hatást ért el. *Falusy* (Bobbie) ma ismét ragyogtatta szép hangját. A szerelni ábeczét igazi bravurral énekelte. *Rátkai* (Jen-Ho) a legkényesebb igényeket is kielégítette. *Ujvári* (a eszár) sok derűtséget okozott. *Baróthy* (Preston) és *Farkas* (Tukker) jól egészítették ki az összájtékot.

Október 12.

Délután Piros bugyellárás, Csepreghy örökbeesű népszínműve ment igen szép előadásban *Kállai* (Zsófi) most is megmutatta, hogy a népszínmű az eleme. *Baróthy* (Török) igen szép, gondos alakítást mutatott be. *Falusy* (Csillag) sok tapost aratot, nemkülömben *Rátkai*, *Baranyai* és *Ujvári*.

Este Herczeg Ferencz új műve, a **Baltoni rege** került színrre, nem éppen nagy közönség előtt. Elüljáróképpen — már délután is — *Szabados Gizi* melodramatikus zenével szavaltta *Vörösmarty* „Szép Ilonka” ezimű versét olyan bravurral, olyan művésziessen, hogy szavatalat a legkellemesebb emlékeink közé sorozzuk. A társulat bemutatta élőképben a költemény azon jelenetét, melyben Mátyás király Budára érkezik. Az előkép nagyon tetszett. Az előadás sokkal jobb volt, mint amilyent a darab megérdemel. *Tarján Irma* (Benigna) megmutatta, hogy tud játszani, ha akar. *Simon Mariska* pompás molnárné volt. *Szabados Gizi*, *Gertlaci Hermin* és *Kulinyi Karolin* három tündért személyesítették szépen, művésziessen, de mindhármán egy hibába estek, hogy t. i. hadartak. *Táncuk* pompás volt. *Baróthy* (Mátyás) jó volt, mint mindig. Jobb szerepben szivesebben látjuk. *Falusy* (Kinzis) mint színműs is jól megállja helyét. *Ujvári* (Bolond) gondoskodott a derűs perczekről. *Rátkay* (várnagy) kabinétalak volt.

Október 13.

A svihákok újra tett házat hoztak össze, az előadás a multkorhoz hasonló pompás volt.

Október 14.

Szulamith és még mindig valamennyi közönség. Ez a helyzet signaturája. Ez estén hallottuk másodsor *Bányai Stefánia* kisasszonyt, aki ma is megerősítette multkori véleményünket, melyet róla megalkottunk. Egyébként a színpadon otthonosabban mozog, néz már indulatainak kifejezést is adni, szóval hosszas gyakorlat után a legjobbat reméljük róla. Az előadásról nincs sok írni való. Agyonjátszott és agyonénekelte darab, melyet csak izléstelenséggel lehet tartani. Volt is benne részünk olyan szereplőktől is, akiktől nem vártuk volna. De hát mindnyájunkat érhet baleset.

Október 15.

Névtelen levelek. Egy csattanó aperçuiktól és hamisítatlan helyzetkomikumtól át meg áthatott, kizsárgító francia bohózatnak volt ma premiérje — telt ház előtt. Kiemelkedik az egészében is harmonikus ensemből: *Mihályfi* Julia, ki megint gazdagította sok ily momentummal az ő klasszikus örök-anyós típusát és méltó partnere volt *Németh* a csapodár Leperchoi szerepében. *Baróti* ideges cellistája mintaalakítás volt és nem tulzott, meg *Rátkai* tapintatosan aknázta ki a busás helyzet komikumot. Az előnyére sokoldalú *Simon* Mariska, *Szabados* Gizzi és *Ujvári* jól illeszkedtek a keretbe.

Október 16.

Katalin — másodsor, kevés közönség előtt, az elsőnél jobb előadásban. A multkorinál jóval jobb volt *Némethé* is, a ezírnő szerepében, ki énekben és játékban egyaránt — határozott haladást mutat és ma kivételképp beletudott illeszkedni a mindvégig forró milieube. Tehetsége legjavát mutatta. — Gerlaci pompás *Germaine*jével az élén — a többi szereplő mind.

Október 17.

New-York szépe, érdekes zenéjű, közkedvelt operettnek sikerült reprize volt ma. Kiténtek: *Kállai* (Fifi) hamisítatlan pezsgő temperamentumával, *Gerlaci* ügyes tánczával. Jó volt *Némethé*, *Rátkai* és *Németh* (a bolondos német.) Színpadikus jelenség *Sziklay* Blanka, ki kiesi kaliberű, de csengő hangjával és plasztikus tánczával meg mesterkéletlen színpadi fogásaival megfelelt.

Nyilttér*)

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel szedték, retik vegyíteni, mindenek előtt a **MATTONI-FELE** **GISSHÜBLER** legújabb öngyógyító **SAVANYÚVÍZ** ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak feleletle kellemetes, ingerlő mellékízűt ad, annélkül, hogy azt fokoztára festené.

(*E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

11390. szám.
tkv. 1902.

Árverési hirdetés.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Dr. Lemberger Armin** bajai ügyvéd által képviselt **Dr. Ladányi Mór** bajai lakosnak — **Borkity Ferenc** örököséi ellen 80 korona tőke, ennek 1899. évi december hó 27-től járó 5%-os kamatai 71 korona 90 fillér eddig 16 korona 30 fillér czuttal és a még felmerülő költségeknek, nemkülönben csatlakozott özv. Milassevits Mártonné szül. Nagy Sarolta bajai lakosnak 200 korona, **Dr. Bruck Samu** bajai lakosnak 127 korona 61 fillér, **Dr. Valentin Emilnek** 51 korona 90 fillér, 228 korona 86 fillér és 63 korona 14 fillér, **Marxer Antal** bajai lakosnak 100 korona tőkék és jár. iránti követeléseik kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és következő §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó a bajai kir. járásbírósi területén lévő 1., a bajai 852. számú betétben I. 1-2 sorszám alatt 9/10 részben **Borkity Ferenc**, I-1/10-ed részben egyenként **Borkity András** (nős **Mihálovics Paulinával**), **Marosovics Józsefné Borkity Julia**, **Borkity József**, **Borkity István** és **kiskorú Sztrikánecz Anna** nevén felvett 1289., 1290. hrszám, szállásváros Darázs-utca 178. számú egész ház és udvara az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a értelmében 1463. korona;

2. ugyanazon betétben a fenti birtokárányban ugyanazok nevén II. 1-2. sorszám, 5450., 5451. hrszám **Jankó-dűlői** 194. ö. i. négyzetöölányi szántó és 1285. négyzetöölányi egész szőlőre az 1881. 60. t. cz. 156. §-a értelmében 368 korona, végre

3. a bajai 2792. számú betétben **Borkity Ferenc** nevén I. 1-2. sorszám alatt felvett 7721/1. és 7721/2. hrszámú **Felső-jársás dűlői** 8 hold, 658 négyzetöölányi szántótól álló jószágtester 1902. év december hó 20-ik napjának délután 3 óráját kifizeli, a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött közérhez tegyék le. Kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság.
Baján, 1902. évi október hó 9-én.

Dr. RACZ,
kir. albíró.

Le Griffon

valódi francia
szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik küszvényél, csúznál és meghibéseknél.
Intés. Salányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegek dobozokbana „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Foraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest.**
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Házelas.

Belváros, Kéményseprő-utca
117. számú kitűnő karban lévő

HÁZAM

ELADÓ.

Sziklai Zsigmond.

2332. sz.

fig. 1902

Pályázati hirdetés.

Baracska községben üresedésben lévő, **szülésznői állásra** pályázatot hirdetek. A szülésznő javadalmazása évi 200 korona és a szülési eseteknél 1 kor. 20 fill.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerű kérvényeiket hozzám **f. évi október hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vételnek.

Baján, 1902. évi október hó 1-én.

VOJNICS s. k.
főszolgabíró.

1.000.000
KOPONA
ESETLEG A LEGNAGYORB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az *

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

Korona	jutalom
600000	1
400000	1
200000	1
100000	2
90000	1
80000	2
70000	1
60000	2
50000	1
40000	1
30000	5
25000	3
20000	8
15000	8
10000	36
5000	67
3000	3
2000	437
1000	803
500	1528
300	140
200	34450
170	4850
130	4850
100	100
80	4350
40	3350
55,000 nyer. és jut. kor.összeben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolhatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrebcsült evőknek.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsolhatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 150 korona
egy negyed (1/4) frt 1.50 vagyis 3.— korona
egy fél (1/2) frt 3.— vagyis 6.— korona
egy egész (1) frt 6.— vagyis 12.— korona

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó év október hó 26-ig

bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tsa.

BANKHÁZA

Budapest,

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46. a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőivel levágandó Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget..... kor. összeben, } utánvételezni kérem }
postautalvánnyal küldöm }
mellekelem bankjegyekben (helyegyekben) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

HIRDETMÉNY!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására juttatni, hogy

FÜSZER- ÉS VEGYES.

KERESKEDÉSEMET

az őszi idény alkalmával
KÜLÖNFÉLE CSEMEGE-ÁRUKKAL

rendeztem be, u. m.:

halakkal, konzervekkel, tea-süteményekkel, befőttekkel, déligyümölcs különlegességekkel, különféle

SAJTOKKAL

s minden e szakmába vágó árukkal. — E helyen említem meg, hogy hetenként háromszor

BÉCS-UJHELYI TORMÁSVIRSLI

mindennap friss hideg felszelt és főtt prágai sodar kapható.

Továbbá szíves tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy

az idei főzelékfélék megérkeztek

u. m.: Stokorai borsó, lencse, árpakása, köleskása és rizsfélék, valamint

MÁK, DIÓ, MANDULA,

mazsola, feltört- és héjas mogyoró.

Együttal el nem mulasztatom ajánlani a nálam főraktáron levő

háztartási tea-rumot,

mely kiváló zamatánál és olesóságánál fogva felülmúl minden más rumot.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

RÓZSA LAJOS

fűszer-, csemege- és festék kereskedő BAJÁN.
Kossuth Lajos-utca.

Ugyanitt egy jó fiú tanulóul felvétetik.

BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET

GRAUAUG J. LIPÓT

BAJA.

DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZBAN.

Eszközöl előnyös feltételek mellett:

Váltóleszámitolásokat. Felzálog-kölcsönöket.

Tőzsdei megbízásokat.

Váltó- és utalvány beszédéseket.

Előleget nyujt értékpapírokra.

Szelvény-beváltás.

Értékpapírok, sorsjegyek, bel- és külföldi pénznemek vétele és eladása.

Osztálysorsjegyek eladása.

Élet-, tűz-, jég-, baleset- és szállitmány-biztosítások a legelőszőbb díjtételek mellett eszközöltetnek.

Az áruosztály már ez idő szerint elfogad megbízásokat és eszközöl kötések a jövő idényü pirszén-szállításokra.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR Franklin Társulat

kiadása

REMEKIROK

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

*Arany János Kísfaludy Károly
*Arany László Kistaludy Sándor
Balassa Bálint Kőleszy Ferencz
*Bajza József Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel Madách Imre
Csiky Gergely Mikos Kelemen
Csokonay V. M. Pázmán Péter
*Czuczor Gergely Petőfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr.
Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gróf
Gyöngyösi I. *Tompa Mihály
Gvadányi József *Vajda János
Kármán József *Vörösmarty M.
Katona József Zrínyi Miklós
Kazinczy Ferencz műveit.
*Kenégy Zsigm.

Népies lyra. Népballadák.

Kuruzköltészet.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződéssel biztosította, úgy hogy azt más kiadó nem adhatja, ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testos kötete felöleli a legbecesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók

kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papíra fatmentes, soha meg nem szárguló; betűi külön e czélra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azontul minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaszkos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételos árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításaiban közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, Gyúry Vilmos áttüztetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare, és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-alkalozójúlag.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszhető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 korona, a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltoetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölelő bevezetéssel ellátják:

Alexander Bernát
Angyal Dávid
Badies Ferencz
Bánóczy József
Beöthy Zolt
Berzevicy Albert
Bayer József
Eendrödy Sándor
Erdődi Béla
Erdélyi Pál
Ferenecy Zoltán
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Hölnrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Lévy József
Nagyossy László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váci János
Vadnai Károly
Voinovich Géza
Zoltány Irén

E fényes névsor biztosítékot nyujt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szöveget adja a felvett munkának, s hogy minden áltérjz önnálló becső munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

II. sorozata

most jelent meg, és a következő köteteket tartalmazza:

Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még a télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompa Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenecy Zoltán.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés,

valamint a Franklin-Társulat Budapestén.